EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 27.5.2020.
COM(2020) 440 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

Pielāgotā Komisijas darba programma 2020. gadam

1. JAUNS UN MAINĪGS KONTEKSTS

Šā gada 29. janvārī Eiropas Komisija pieņēma 2020. gada darba programmu. Tajā bija izklāstītas svarīgākās iniciatīvas pašreizējās Komisijas pirmajam pilnvaru gadam un iedzīvināti seši galvenie pamatmērķi, kas tika izvirzīti Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas politiskajās pamatnostādnēs, kā arī Eiropas Parlamenta un Eiropadomes stratēģiskās programmas 2019.–2024. gadam galvenās prioritātes.

Komisijas darba programma tika pieņemta, pirms Eiropā iestājās Covid-19 krīze. Tā sākās ar izolētiem inficēšanās gadījumiem, pēc tam strauji pārvēršoties par sabiedrības veselības krīzi, bezprecedenta mēroga ekonomisku satricinājumu un globāla un traģiska mēroga pandēmiju. Dažu nedēļu laikā **Eiropai nācās stāties pretī neatliekamai un unikālai problēmai**, kas dažādā mērā skāra katru valsti, reģionu un cilvēku. Veselības aprūpes sistēmām nācās izturēt maksimālo noslodzi, bet frontes pirmajā līnijā esošie darbinieki tika aicināti strādāt kā varoņi. Lai apturētu vīrusa izplatīšanos, tika ieviesti bezprecedenta pasākumi, nosakot iedzīvotāju pārvietošanās un ekonomikas ierobežojumus. Ātras un visaptverošas darbības, kas tika veiktas ES līmenī, palīdzēja mazināt triecienu.

Visā šajā periodā Eiropas Komisija nelokāmi koncentrējās uz **dzīvību glābšanu un iztikas līdzekļu aizsardzību**. Tā darīja pieejamus visus atlikušos ES budžeta līdzekļus un izveidoja medicīniskā aprīkojuma krājumus. Budžeta un valsts atbalsta noteikumi tika padarīti elastīgāki nekā jebkad agrāk, un tika ierosināts izveidot *SURE* — jaunu ES instrumentu bezdarba risku mazināšanai un strādājošo atbalstam. Komisija pieņēma lēmumus par tādiem jautājumiem kā pirmās nepieciešamības preču beznodokļu imports un nāca klajā ar priekšlikumiem transporta, tirdzniecības, atbalsta partnervalstīm un daudzās citās jomās. Tā izdeva virkni vadlīniju par dažādiem jautājumiem — sākot no robežu pārvaldības līdz pasažieru tiesībām — un nāca klajā ar ceļvedi, lai nodrošinātu drošu un pakāpenisku ierobežojumu atcelšanu.

Kopš krīzes sākuma līdz šai dienai **Komisija ir pieņēmusi 291 lēmumu vai citu tiesību aktu**. Gandrīz neviens no tiem nebija nedz plānots, nedz iekļauts Komisijas 2020. gada darba programmā. Tas atspoguļo situācijas steidzamību un dramatismu, kā arī ātrumu, kādā Komisijai bija jāpārorientējas no ilgtermiņa mērķu sasniegšanas uz tūlītēju krīzes pārvarēšanu.

Pateicoties kopīgiem pūliņiem, bet, pirmkārt un galvenokārt, iedzīvotāju apzinīgumam, ir izdevies nepieļaut strauju inficēšanās gadījumu pieaugumu, un vīrusa izplatība Eiropā ir palēninājusies un samazinājusies. Atveseļošanās būs atkarīga no tā, kā tiks pārvaldīta krīze un kā pielāgosimies sadzīvošanai ar vīrusu tuvākajā nākotnē. Tomēr atveseļošanās būs atkarīga arī no ātra, elastīga atbalsta un investīcijām nozarēs, kam tas nepieciešams visvairāk. Tieši to Komisija šodien piedāvā ar **Eiropas Atveseļošanas plānu**[1], kas ietver jaunu Atveseļošanas instrumentu — iekļautu pārstrādātajā daudzgadu finanšu shēmā.

Šodienas dokumentu paketes ietvaros Komisija arī pielāgo savu 2020. gada darba programmu. Pielāgošana balstās uz diviem principiem. Pirmkārt, **Komisija ir apņēmusies izpildīt saistības**, ko bija uzņēmusies savā darba programmā. Otrkārt, ņemot vērā šīs krīzes raksturu un mērogu, kā arī to, ka galvenā uzmanība jāvelta krīzes pārvarēšanai, **ir jāpārskata dažu**

[1] Eiropas lielā stunda — jāatjaunojas un jāsagatavo ceļš nākamajai paaudzei, COM(2020) 456.

ierosināto darbību grafiks. Attiecīgi ir atjaunināts 2020. gada darba programmas I pielikums.

Tajā pašā laikā atveseļošanai būs vajadzīgs spēcīgs politisks virziens, kā arī investīcijas. Sīkāk tas izklāstīts paziņojumā par Eiropas Atveseļošanas plānu. Tas tiks turpmāk atspoguļots jaunajos priekšlikumos, kuri minēti **Komisijas nodomu vēstulē Eiropas Parlamentam un Padomei** sakarā ar priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas septembra uzrunu par stāvokli Savienībā. Pēc tam tie tiks iekļauti pilnvērtīgā Komisijas darba programmā 2021. gadam, ko paredzēts pieņemt šā gada oktobrī.

2. KOMISIJAS DARBA PROGRAMMAS IZPILDE: MAINĪTS IZPILDES GRAFIKS, TĀLEJOŠĀKI MĒRĶI

Prioritātes, kas izklāstītas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas politiskajās pamatnostādnēs un Komisijas 2020. gada darba programmā, ir svarīgākas nekā jebkad agrāk, ņemot vērā to, ka pēc krīzes Eiropai ir vajadzīgs atspēriena punkts. Vajadzība paātrināt pārkārtošanos uz zaļo ekonomiku un digitalizāciju, būvēt taisnīgāku Eiropu, kurā ekonomika darbojas cilvēku labā, stiprināt mūsu vienoto tirgu un stratēģisko autonomiju, būt vienotiem par mūsu vērtībām, kopt demokrātiju un pilnvērtīgi pildīt mūsu ģeopolitiskās globālās saistības — tas viss ir kļuvis vēl aktuālāks. Tas veicinās Eiropas atveseļošanu un **būs pamats noturīgākai, ilgtspējīgākai un taisnīgākai Eiropai**.

Tāpēc Komisija ir apņēmības pilna īstenot visas galvenās iniciatīvas sešu pamatmērķu ietvaros. Attiecībā uz vairākām iniciatīvām izpilde ir nedaudz atlikta — tas vajadzīgs, lai **mācītos no krīzes un integrētu no tās gūto pieredzi**, lai dotu laiku pienācīgai apspriešanai vai nodrošinātu labāka regulējuma principu ievērošanu. Turklāt tas dod laiku priekšlikumus vispusīgi apspriest ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, bet līdztiesīgajiem likumdevējiem ātri tos pieņemt un valstu iestādēm pienācīgi tos īstenot, turklāt tas viss notiek laikā, kad mēs vēl turpinām pārvarēt sabiedrības veselības krīzi.

Iniciatīvas, kas ir būtiskas vai atbalsta tūlītēju atveseļošanu, tiks pieņemtas saskaņā ar Komisijas darba programmā sākotnēji plānoto grafiku. Tās ir, piemēram, **Nozaru viedas integrācijas stratēģija**, **Renovācijas vilnis**, **Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģija**, **Digitālo pakalpojumu tiesību akts**, **Garantijas jauniešiem stiprināšana** vai **Baltā grāmata par ārvalstu subsīdiju instrumentu**.

Pēc iespējas ātrāk tiks pieņemtas vairākas steidzamas un svarīgas iniciatīvas, kuras pandēmijas dēļ aizkavējās, proti, **Jaunais migrācijas pakts** un **Atjaunināta Prasmju programma** Eiropai. Citas tiks atliktas līdz gada beigām vai nākamā gada sākumam, lai tās varētu kvalitatīvi sagatavot un apspriest.

Iniciatīvas statuss pielāgotajos pielikumos nemaina pienākumus, kas noteikti misijas vēstulēs, kuras katram kolēģijas loceklim nosūtīja priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena.

Komisija turpinās cieši sadarboties ar Eiropas Parlamentu un Padomi saistībā ar iniciatīvām, kas šogad jau uzsāktas. Komisija arī turpinās sadarboties ar reģioniem, pilsētām, sociālajiem partneriem, pilsonisko sabiedrību un iedzīvotājiem saistībā ar ierosinātajām vai gaidāmajām iniciatīvām.

3. LABĀKS REGULĒJUMS UN STRATĒĢISKĀ PLĀNOŠANA

Krīze pierādījusi, cik liela nozīme ir politikas veidotāju spējai pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus, pamatojoties uz pārliecinošiem pierādījumiem un novērtējot visus pieejamos variantus un to paredzamo ietekmi. Tāpēc labāka regulējuma principiem arī turpmāk jābūt mūsu likumdošanas procesa pamatā. Komisija šogad nāks klajā ar **paziņojumu par labāku regulējumu**.

Krīze arī pastiprina nepieciešamību mazināt regulatīvo slogu laikā, kad Eiropa ir sagatavojusies ekonomikas atdzīvināšanai. Ar šādu ievirzi Komisija tuvākajās nedēļās izveidos **platformu "Gatavi nākotnei"**, lai ES tiesību aktu vienkāršošanā un modernizēšanā iesaistītu ieinteresētās personas un visus pārvaldes līmeņus.

Pirmajā **ikgadējā stratēģiskajā nākotnes plānošanas ziņojumā** tiks ņemta vērā sabiedrības veselības krīzes ietekme uz galvenajām tendencēm un politikas risinājumiem. Saskaņā ar Eiropas Atveseļošanas plānu ziņojumā īpaša uzmanība tiks veltīta tam, ka ES un tās dalībvalstīm ir jāpalielina noturība pret pašreizējiem un turpmākiem sistēmiskiem satricinājumiem, tādiem kā Covid-19 krīze.

Mūsu priekšlikumu kvalitāte ir atkarīga arī no iedzīvotāju, uzņēmumu un ieinteresēto personu viedokļiem. Taču krīzes dēļ cilvēkiem ir kļuvis sarežģītāk savu viedokli paust. Tāpēc Komisija paplašinās **sabiedriskās apspriešanas un atgriezeniskās saites iespējas** iniciatīvām, kas jāīsteno 2020. gadā vai nākamā gada sākumā. Kad iespējams, apspriešanās periods tiks pagarināts vēl par sešām papildu nedēļām. Attiecībā uz iniciatīvām, kas pārceltas uz vēlāku laiku, šajā posmā sabiedriskās apspriešanas netiks sāktas, ja vien tam nav pienācīgi pamatota iemesla.

4. SECINĀJUMI

Šī pielāgotā Komisijas darba programma 2020. gadam liecina, ka Eiropa ir apņēmības pilna pildīt savas saistības, kā arī kolektīvi mācīties no šīs krīzes un integrēt no tās gūto pieredzi.

Turklāt ar priekšlikumiem, kas iekļauti šodien publiskotajā Eiropas Atveseļošanas plānā, kā arī ar iniciatīvām, kas tiks ierosinātas šā gada turpmākajos mēnešos saskaņā ar nodomu vēstuli un Komisijas darba programmu 2021. gadam, Eiropa parāda, ka tā ir gatava iezīmēt ceļu uz labāku nākotni.

Komisija ir cieši apņēmusies savas darba programmas īstenošanas gaitā strādāt partnerībā gan ar Eiropas Parlamentu, gan Padomi. Šādā sadarbības modelī Komisija galveno uzmanību pievērsīs iedzīvotāju viedokļu apzināšanai un taustāmu rezultātu panākšanai, būvējot noturīgāku, ilgtspējīgāku un taisnīgāku Eiropu.